

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 37/2024
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Анђела Костића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Анђела Костића, адвоката Мирославе Ковачки, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 34/22 од 03.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 972/23 од 06.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Анђела Костића, адвоката Мирославе Ковачки, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 34/22 од 03.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 972/23 од 06.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву К 34/22 од 03.05.2023. године окривљени Анђело Костић оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године у коју му се урачунава и време проведено у притвору од 12.07.2022. године до 03.05.2023. године.

Окривљеном је наведеном пресудом изречена и мера безбедности обавезног лечења наркомана која ће се извршити у Заводу за извршење казне затвора или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и може трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од 3 године, а време проведено у установи за лечење се има урачунати у казну затвора, као и мера безбедности одузимање предмета детаљно наведених у изреци пресуде, који се по правноснажности пресуде имају уништити.

На основу одредбе члана 151. ЗКП окривљеном се враћа привремено одузети предмет, наведен у изреци пресуде.

Истом пресудом окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка настале пред ВЈТ у Панчеву у износу од 37.000,00 динара, трошкове настале пред Вишим судом у Панчеву у износу од 8.975,00 динара, као и износ од 10.000,00 динара на име трошкова паушала, у корист буџетских средстава суда, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 972/23 од 06.11.2023. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Анђела Костића, преиначена је пресуда Вишег суда у Панчеву К 34/22 од 03.05.2023. године, у делу одлуке о кривичној санкцији па је окривљени због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.07.2022. године до 03.05.2023. године, док су, жалба браниоца окривљеног у преосталом делу, као и жалба ВЈТ у Панчеву у целисти, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног Анђела Костића, адвокат Мирослава Ковачки, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде или да исте укине и предмет врати на поновно одлучивање и одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Анђела Костића, је неоснован.

Бранилац окривљеног Анђела Костића у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да се побијане пресуде заснивају на доказу – налазу и мишљењу Националног центра за криминалистичку форензику (у даљем тексту: НЦКФ), на коме се по одредбама закона не могу заснивати, истичући да је НЦКФ организациони део МУП РС, који је подносилац кривичне пријаве против окривљеног, а вештак који је обавио вештачење је полицијски службеник, због чега сматра да вештачење није извршено од стране референтне установе.

По оцени Врховног суда, изнети наводи браниоца окривљеног не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је наредбом ВЈТ у Панчеву Ктр 313/22 од 13.07.2022. године, донетом на основу одредби чланова 113. - 121. ЗКП, одређено физичко - хемијско вештачење узорака одузетих по потврди о привремено одузетим предметима односно изузетих са лица места, које је поверено државном органу – НЦКФ МУП РС, који је затим предметно вештачење поверио лицу запосленом у том државном органу.

Одредбом члана 114. став 4. ЗКП предвиђено је да ако за одређену врсту вештачења постоји стручна установа или се вештачење може обавити у оквиру државног органа, таква вештачења нарочито ако су сложенија, по правилу, ће се поверити таквој установи или органу, који ће потом одредити једног или више стручњака за давање налаза и мишљења.

Дакле, не постоји законска обавеза поверавања вештачења најпре вештацима са списка сталних судских вештака, већ се вештачење може обавити и у оквиру државног органа или установе, а једини услов је да је тај орган стручан за ту врсту вештачења.

При томе, одредбом члана 121. ЗКП, а која носи наслов вештачење у стручној установи или државном органу, прописано је у ставу 1, 2. и 3. да када је вештачење поверено стручној установи или државном органу, орган поступка ће руководиоца стручне установе или органа упозорити на последице давања лажног налаза и мишљења и на то да у давању налаза и мишљења не може учествовати лице из члана 116. ЗКП, те ће истима на располагање ставити материјал потребан за вештачење након чега ће писани налаз и мишљење, потписан од лица која су извршила вештачење доставити органу поступка.

Такође, и одредбом члана 10. став 1. Закона о судским вештацима („Службени гласник РС“ број 44 од 30.06.2010. године), предвиђено је да поред физичких и правних лица вештачење могу обављати и државни органи у оквиру којих се може обавити вештачење, као и научне и стручне установе (факултети, институти, заводи и слично), а одредбом става 2. истог члана је прописано да органи и установе из става 1. овог члана одређују једног или више стручњака одговарајуће специјалности који ће обављати вештачење или образују комисије састављене од научних или стручних радника који су код њих запослени.

Сходно наведеним законским одредбама и подацима који произилазе из списка предмета, мајор полиције АА, радник НЦКФ, која је у смислу члана 114. став 4. ЗКП обавила вештачење и доставила писани налаз и мишљење, је лице које располаже потребним стручним знањем за утврђивање односно оцену неке чињенице у поступку – обављање физичко хемијског вештачења, у чију стручност није било разлога за сумњу и у конкретном случају поступала је управо као форензички вештак који је овлашћен од стране установе - НЦКФ, а који не мора бити уписан у регистар вештака.

Из изнетог произилази да записник о вештачењу НЦКФ број 234-6-3131/2022 од 14.07.2022. године, није ни сам по себи нити по начину прибављања у супротности са одредбама ЗКП и самим тим не представља доказ на коме се пресуда не може заснивати. По оцени Врховног суда, истицање да предметно вештачење није обављено од стране референтне установе, не утиче на законитост самог доказа, већ се тим наводима браниоца оспорава одлука органа поступка коме ће поверити предметно вештачење, па су наводи захтева браниоца окривљеног, којима се указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени неоснованим.

Питањем законитости потврде о привремено одузетим предметима, записника о претресу стана и записника о увиђају, на које, као незаконите доказе, такође указује бранилац у поднетом захтеву, са аспекта одбране окривљеног - тврдњама о наводној принуди која је над њим вршена приликом претреса и потписивања потврде, су се бавили првостепени и другостепени суд, те су, имајући у виду протек времена, чињеницу да у време спровођења истраге ова повреда није истицана од стране одбране, као и остале околности, закључили да се не могу прихватити тврдње окривљеног у погледу примене принуде од стране полицијских службеника. Детаљна анализа наведених доказа, у контексту навода окривљеног, а при чињеници да су наведена писмена формално законити докази, што се захтевом за заштиту законитости и не оспорава, представља утврђивање чињеничног стања, па је и питање условљености потписивања потврде и записника о претресу и увиђају, претходно спроведеном принудом и претњама над окривљеним, на које се поново указује у захтеву за заштиту законитости, ствар правилног утврђивања чињеничног стања, чиме се Врховни суд, по ванредном правном средству, не може бавити, јер повреда одредбе члана 440. ЗКП, не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 485 став 4. ЗКП, због чега се Врховни суд у оцену истих није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић